

Досвід роботи ДП «Черкасистандартметрологія» у напрямку оцінки й підтвердження відповідності

У статті розглянуто основні напрямки діяльності випробувальної лабораторії продукції легкої промисловості (ВЛПЛП) випробувального центру (ВЦ) Державного підприємства «Черкаський науково-виробничий центр стандартизації, метрології та сертифікації» (ДП «Черкасистандартметрологія», Центр).

О. Юрченко

Серед головних прав споживачів: право на безпеку, на споживацьку освіту, на задоволення базових потреб і на здорове навколишнє середовище.

Товари легкої промисловості — одяг та взуття, засоби індивідуального захисту (ЗІЗ) працюючих, вироби медичного та гігієнічного призначення, іграшки, постільна й натільна білизна тощо — є невід'ємними атрибутами нашого повсякденного життя. Кожний споживач має право на придбання якісної та безпечної продукції.

Проблема гарантування безпечності продукції у світовій практиці вирішується шляхом оцінювання її відповідності з подальшим наданням декларації про відповідність або сертифікацією, яка забезпечує незалежне від виробни-

ка підтвердження відповідності продукції за показниками безпеки.

Наказами Державного комітету України з питань технічного регулювання та споживчої політики затверджено переліки національних стандартів, які в разі добровільного застосування є доказом відповідності продукції вимогам технічних регламентів (ТР), затверджених постановами Кабінету Міністрів України.

ДП «Черкасистандартметрологія» є уповноваженим та призначеним органом сертифікації продукції та органом з оцінки відповідності технічним регламентам, зокрема Технічного регламенту засобів індивідуального захисту [1] і Технічному регламенту безпеки іграшок [2]. Відповідно до встановлених цими ТР вимог виробник

або його представник може підтвердити за відповідними модулями відповідність продукції шляхом оформлення декларації, яка реєструється у призначеному органі з оцінки відповідності на підставі визначеного переліку документів.

Невід'ємним етапом підтвердження відповідності є *випробування продукції*. ВЛПЛП ВЦ ДП «Черкаси-стандартметрологія» акредитована на відповідність ДСТУ/ІЕС 17025:2006 [3] на право проведення випробувань згідно з галуззю акредитації, має високий рівень оснащення випробувальної бази та професійної підготовки персоналу, забезпечує умови проведення випробування продукції за показниками безпеки, надійності з визначенням їх гігієнічних та експлуатаційних властивостей відповідно до міжнародних, європейських та національних методів випробувань.

У галузі сертифікаційних випробувань у складі ВЦ ДП «Черкаси-стандартметрологія» ВЛПЛП працює з 2004 року. З метою підтвердження відповідних умов проведення випробувань, кліматичних вимог та поліпшення умов продуктивної, якісної та безпечної праці керівництвом Центру було ініційовано будівництво нових приміщень, що надало можливість значно розширити галузь випробувань, збільшити об'єми та географію виконання замовлень.

Окрім ЗІЗ (взуття та одяг спеціальний, засоби захисту рук різного призначення) та матеріалів для їх виготовлення, лабораторія відповідно до вимог нормативної документації проводить випробування:

- виробів для дітей з матеріалів текстильних та полотен трикотажних (одяг верхній та білизняний, вироби спортивні, купальні, панчішно-шкарпеткові, взуття, натільна та постільна білизна);
- виробів для дорослих (одяг верхній та білизняний, вироби спортивні, купальні, панчішно-шкарпеткові, взуття, столова, натільна та постільна білизна);
- вати, марлі та виробів з них медичного та гігієнічного призначення;
- текстильних тканих, нетканих матеріалів, хутра штучного та полотен трикотажних різного призначення з усіх видів волокон;
- іншої продукції легкої промисловості.

Ведуться роботи із постійного освоєння нових методик випробувань згідно з переліком нормативних документів до ТР.

Одним із основних завдань з підтвердження високого рівня достовірності результатів випробувань фахівці лабораторії вбачають виконання вимог Розділу 5 «Технічні вимоги» [3].

Лабораторія має високий рівень технічного оснащення, у тому числі такими рідкісними приладами, як ПТС-225 — прилад для визначення сумарного

теплового опору та ППТ — прилад для визначення стійкості до пропалювання матеріалів. Наприкінці минулого року лабораторія придбала та ввела в експлуатацію новий багатофункціональний пристрій Мартиндайля (виробництва Великобританії), який дає можливість визначати стійкість до стирання та пілінгування за вимогами національних стандартів України, гармонізованих з європейськими.

Зараз лабораторія працює над виготовленням, придбанням та освоєнням нових методик з випробування м'яких іграшок, спеціальних показників ЗІЗ, виробів медичного призначення та плівкових з полівінілхлориду (ПВХ).

Якість результатів випробувань забезпечується:

- оцінюванням придатності методик (валідація);

- охопленням усіх працівників лабораторії внутрішньо-лабораторним контролем якості;
- простежуваністю вимірювань;
- проведенням, за ініціативи ВЛПЛП, міжлабораторних випробувань для порівняння власних результатів випробувань з результатами інших лабораторій;
- надійною системою менеджменту;
- правильно організованим внутрішньолабораторним контролем;
- залученням третьої сторони для підтвердження компетентності (акредитація) тощо.

Крім того, в чотирьох раундах міжлабораторних випробувань шляхом міжлабораторних порівнянь результатів вимірювань (МПР), координатором проведення яких виступає ДП «Укрметрестандарт», ВЛПЛП підтвердила достовірність результатів випробувань, неодноразово успішно проходила акредитацію на технічну компетентність.

ВЛПЛП постійно працює над програмним забезпеченням усіх напрямків роботи. На сьогодні програмним забезпеченням охоплено:

- оцінення придатності методик;
- розрахунок невизначеності та похибки результатів вимірювань;
- внутрішньолабораторний контроль якості випробувань;
- валідація обладнання.

У ВЦ велике значення надається також підбору кадрів, чітко визначено вимоги до кваліфікації та компетентності персоналу, періодично оцінюється та підтверджується відповідність встановленим вимогам. Основною метою застосування вимог до персоналу є гарантування того, що персонал безумовно забезпечує отримання достовірних результатів.

Відповідно до розвитку технічної бази, вимог замовника, упровадження нових методик та інших внутрішніх та зовнішніх факторів персонал ВЛПЛП постійно підвищує свою кваліфікацію шляхом навчання з відривом від виробництва, участі в семінарах та МПР, обміну досвідом з аналогічними лабораторіями.

На сьогодні лабораторія співпрацює з багатьма підприємствами-виробниками та підприємствами-постачальниками товарів легкої промисловості, зокрема ЗІЗ (одягу та взуття), по всій Україні.

Максимальне задоволення замовників високим рівнем якості проведення випробувань забезпечується:

- кваліфікованим і досвідченим персоналом з багаторічним досвідом роботи в лабораторіях та підприємствах легкої промисловості;
- широким парком випробувального обладнання;
- неупередженістю в ході виконання робіт;
- об'єктивністю та достовірністю результатів випробувань.

ЛІТЕРАТУРА

1. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Технічного регламенту засобів індивідуального захисту» від 27.08.2008 № 761 (зі змінами згідно з постановою КМУ № 777 від 20.07.2011).
2. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Технічного регламенту безпеки іграшок» від 08.10.2008 № 901.
3. Загальні вимоги до компетентності випробувальних та калібрувальних лабораторій: ДСТУ/ІЕС 17025:2006 (ISO/ІЕС 17025:2005, IDT). — [Чинний від 2007-07-01]. — (Національний стандарт України). ■

О. Юрченко, провідний інженер ВЛПЛП, аудитор із сертифікації продукції легкої промисловості, ДП «Черкасистандартметрологія»

НОВИНИ ISO

У центрі уваги журналу «ISO Focus+» — послуги

Ів традиційному секторі продажу, і в сферах, пов'язаних з нематеріальними активами, такими як банки, туризм та освіта, послуги є найбільш зростаючим сектором глобальної економіки. Крім того, на долю послуг припадає найбільша частина ВВП.

У випуску «ISO Focus+» за березень 2012 — органі Міжнародної організації зі стандартизації (ISO) — розглядаються досягнення у сфері міжнародної стандартизації послуг та їхній позитивний вплив не лише на конкретні послуги, але й на глобальний ринок у цілому.

Вимоги, які збільшуються разом із зростанням сектору, зумовили появу нових підходів для задово-

лення потреб учасників ринку та економічних партнерів. Зростає попит на стандарти якості, зв'язку та передовий досвід, необхідні для забезпечення стало-го розвитку сектору.

У березневому випуску «ISO Focus+» опубліковано ексклюзивне інтерв'ю з директором з глобальних операцій найбільшої світової компанії, що спеціалізується на вивченні споживачів TNS Джеймсом Бруксом (James Brooks). Він висловив свою думку стосовно переваг застосування міжнародних стандартів і глобальної стратегії відносно стандартів якості.

За матеріалами www.iso.org